

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus III. An Minor exercere valeat jurisdictionem in Majorem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

debuerat idem Episcopus, pro temporali commo Herbipolen. Ecclesie, notam incurere inobedientie, & Apostolicis iussionibus contraire: hanc notam vocant aliqui infamiam Canonicam; quæ tamen, sublato peccato, ex quo nata est, per penitentiam tollitur, ut notat Abbas in cit. n. 5. in fine.

2526

Not. 11. circa incorrigibiles (de quibus nu. 2518.) posterioribus temporibus aliqua, specialiter observanda, esse præscripta novissimè ab Innocent. XII. qui confirmans decretum de eiectionibus, & ejiciendis, edictum à sacra Congreg. 1. Maij, 1693. statuit. 1. quod firma maneat, decreta de Apostatis, & eiectionibus, edita à sacra Congregatione Concilij; & Urban. VIII. anno 1624. confirmata. Secundò, de novo statuit, quod annus integer, qui in prædictis decretis anni 1624. præscribitur in penitentia, & jejunio ad ejiciendos incorrigibiles, ad sex tantum menses continuos in posterum coarctetur, & restringatur.

Tertiò, quòd facultas Generalibus Ordinibus, de consilio, & assensu, ex gravioribus Religiosis, in singulis Capitulis, & Congregationibus generalibus, ad causas ejiciendorum eligendis attributa; extendatur etiam ad quoscunque Provinciales, qui electis pariter in Congregationibus provincialibus, 16. gravibus ex propria Provincia Religiosis, à Generali confirmandis, de illorum consilio, & assensu, causas hujusmodi cognoscant, & ad effectum ejiciendi incorrigibiles suæ Provincie, & electionem pronuntiandi, accedente approbatione Generalis, definiant, salva semper S. Sedis, & S. Congregationis Concilij, in casu recursus, & appellationis, auctoritate.

ARTICULUS III.

An Minor exercere valeat jurisdictionem in Majorem?

2527

Casus iste proponitur in c. cum inferior, 16. h. t. ubi Archidiaconus Firmienfis in Episcopum ibi consecratum, & confirmatum, ac ejus Ecclesiam, jurisdictionem exercere voluit; eò quòd illa Ecclesia prius, quàm ab Archiepiscopo Colocensi, de licentia Papæ, in Cathedralem erigeretur, sub suo Archidiacono

Tom. I.

natu fuerit. Re delata ad Gregorium IX. Pontifex id absolum judicans, eò quòd inferior regulariter Superiorem nequeat solvere, & ligare; sed Superior, inferiorem: mandavit Archiepiscopo Colocensi, ut dicto Archidiacono inhibeat, ne de cætero aliquid hujus, erga Episcopum, & ejus Ecclesiam attentare audeat, cum dictus Episcopus à jurisdictione ipsius Archidiaconi ipso facto sit exemptus; sic c. cum inferior.

Ex hoc c. Colliges 1. Ecclesiam Collegiatam, vel Conventualem, non modò Sæcularem, sed etiam Regularem, ipso facto fieri exemptam à jurisdictione Prælati, Episcopo inferioris, si legitime erigatur in Cathedralis; constat ex casu numeri præced. Unde fit, quòd, si Episcopo, de novo constituto, assignata sit propria diæcesis, intra cujus fines Archidiaconus existit, etiam iste illi subiectus erit, arg. c. Regenda, 10. q. 1. & c. cum persona 7. de Privileg. Deinde Monasterium Religiosi Ordinis erigi posse in Ecclesiam Cathedralis, sic, ut ejus Prælati, sive Regularis, sive Sæcularis ibidem Episcopus sit, ut habetur in cit. c. cum inferior; & c. 1. ne Sede vacante, juncto c. nullus 28. de elect. in 6.

2528

Colliges 3. in textu signatè dici, quòd inferior regulariter Superiorem nequeat solvere, & ligare. Nam per accidens fieri potest oppositum, v. g. ratione delicti; non quidem sic, quòd, si Episcopus delinquat intra fines Archidiaconi sibi subiecti; vel Archiepiscopus in diæcesis sui Suffraganei, hic ab illo puniri possit (quia inferior nequit ligare illum, cujus jurisdictioni subordinatus est, ut rectè notat Layman in cit. c. 16. n. 3.) sed, si Episcopus extraneus delinquat in territorio Prælati non exempti, Abbatis v. g. vel Præpositi. Nam delinquens in territorio non subiecti, aut non subordinati Judicis, ratione delicti sortitur forum; quia tunc in tali loco habetur ut persona privata; sic Abbas in c. sanè, de foro compet. n. 4. Limitari etiam debet dictum, quòd Superior non subiciatur inferiori, ut non procedat, quando ille huic se sponte subicit in his, à quibus lege, vel Canone non prohibetur; sic Superiores, Episcopi, imò & summus Pontifex, suis se confessarijs rectè subiciunt.

2529

Dd dd

Colli-

2530.

Colliges 4. illam regulam : *qui potest ligare, potest & solvere, ac è converso, non esse accipiendam indefinitè.* Nam in pluribus casibus fallit 1. *in foro conscientie.* Nam Parochus jure ordinario non potest excommunicare, potest tamen solvere ab excommunicatione non reservata; 2. *in foro externo;* nam Legatus à latere percussores Clericorum, etiam existens extra Provinciam, potest absolvere; non tamen existens extra Provinciam potest ligare, seu excommunicare, ut diximus *supr. de Offic. Legat.* Procedit ergo solùm, quando unum eorum alicui competit ex officio, nimirum jure ordinario; secus, si solùm ex commissione nudæ potestatis ad solvendum, vel ligandum. Regulares enim à pluribus casibus, Papæ reservatis, ac etiam censuris, vi suorum privilegiorum, possunt solvere, quin jure ordinario possint peccata reservare, vel censuras infligere.

Colliges 5. Papam, nisi aliud exprimat, non intendere juri tertij præjudicium, saltem grave, inferre; ut colligitur ex *cit. c. cum inferior*, ibi: *quod, si per hoc jura Archidiaconi Firmiensis ledantur in diœcesi Colocensi, tum ipsi aliunde, in eadem diœcesi, ubi Archiepiscopus expedere judicaverit, competentem compensationem facere debeat, absque præjudicio tamen juris alieni.*

ARTICULUS IV.

An per lapsum in hæresim, vel schisma, Prælati Ecclesia amittat jurisdictionem, & jura sua?

2531.

An te resolut. not. aliud esse, Ecclesiam aliquam, aliud, *solum* ejus Prælatum, vel *solum* Capitulum, in schisma, vel hæresim labi. Primum contingit, cum & Prælati Ecclesiæ, ac totum ejus Capitulum, atque Clerus, in tale crimen prolabitur; quo posito: *sz.* si tantùm *solus* Episcopus, aut Prælati Ecclesiæ; non autem Capitulum, vel Clerus; vel *solum* Capitulum, aut Clerus, non autem Prælati, in hæresim, vel schisma prolabitur, Ecclesiam non privari jurisdictione, vel juribus suis; sic Felinus in *c. Inter quatuor* 8. *h. t. n. 3.* Nam delictum personæ non debet in Ecclesiæ detrimentum redundare,

per *Reg. 76. in 6. i.* præsertim, cum Prælati neque per pactum Ecclesiæ jura, sine Capituli consensu, possit alienare; minus ergo per delictum. Et ideo licet Procurator Monasterij committeret crimen falsi in judicio, vel aliud, propterea Monasterium patitur jacturam causæ; sic P. Ludovicus Engel *de Privilegijs Monasteriorum, privileg. 26.*

Similiter Monasterium non tenetur de deposito illo, quod culpâ Religiosi est perditum, aut deterius effectum, nisi quatenus res deposita in Monasterij utilitatem conversa est, ut inde locupletius factum sit, ut tradit Molina *de Just. tr. 2. D. 525. Lessius de Just. l. 2. c. 27. d. 3. n. 12.* addens, idem dicendum esse, si depositum sit apud Abbatem, cujus rationem dat Sanchez *in Præcept. Decal. tom. 2. l. 2. c. 14. n. 29.* quia nec ex delicto peculiari Abbatis tenetur Monasterium.

Dixi: *sz. solus Prælati, vel solum Capitulum*, aut Clerus labatur in hæresim, vel schisma; quæstio autem potissima est, *an, sz. Episcopus unâ cum Clero, & populo univèrso, labatur in hæresim, vel schisma;* jura, & privilegia talis Ecclesiæ nihilominus maneat penes illam? affirmativam sequitur Joannes Andr. *e. Inter quatuor, n. 4. & Abbas ibid. n. 5.* Nam tali casu res se habet, sicuti si omnes peste, aut ruinâ extincti sint. Nam adhuc privilegia loco adhærebunt.

Deinde, bona Ecclesiarum non solùm sunt deputata ad usum Prælati, & Capituli, sed præterea etiam ad reparationem templi, quod Divino Numini dicatum est, & ad alimoniam pauperum (*c. fin. 16. q. 2. quatuor 12. q. 2.*) quibus ex alieno facto præjudicium generari non potest, *c. non debet, eod.* Et ideo in præjudicium Ecclesiæ, Prælati, & Capituli, veteres consuetudines Ecclesiæ remittere non possent; Innocent. ad *c. accedentibus, de Prælat. Angelus conf. 177.* & si confiteantur, se recepisse pecuniam, eandemque in rem Ecclesiæ conversam esse, si aliter de conversione verè constet, minimè eis credetur; alioqui enim (inquit D. Antoninus ad *c. gravis, in fin. depositi*) daretur occasio delinquendi, & sic contra veritatem confitendi, & deinde pecuniam inter se dividendi, & consumendi, aut bona